

Byrådsleders avdeling stab (Arbeidssted)
Postboks 7700
5020 BERGEN

Vår referanse: 2023/285676-1
Saksbehandler: Marie Mildestveit
Dato: 21. desember 2023

Vurdering av byråd Christine Kahrs sin habilitet knyttet til ny tunnelutredning i forbindelse med Bybanen til Åsane

Det er stilt spørsmål ved om byråd for byutvikling Christine Kahrs er inhabil til å behandle spørsmål knyttet til ny utredning om bybane til Åsane i tunnel gjennom sentrum.

Reglene om habilitet i forvaltningsloven §§ 6 - 10 (kapittel II) har som formål å sikre at det ikke tas utenforliggende eller usaklige hensyn i saksforberedelse og avgjørelse i saker som er til behandling i de kommunale organer. Inhabilitetsreglene skal sikre korrekte avgjørelser, opprettholde tilliten til dem som fatter avgjørelsene, og beskytte beslutningstakerne mot at det sås tvil om deres troverdighet. Reglene om habilitet skal ivaretas ved behandling av alle saker i kommunen og dets organer. At saker behandles på en objektiv måte er avgjørende for at allmennheten skal ha tillit til at det skjer en forsvarlig saksbehandling i kommunen. Bestemmelsene i forvaltningslovens kapittel II gjelder også for folkevalgte, jf. forvaltningsloven § 10.

Byråd for byutvikling Christine Kahrs har hatt en rekke styreverv både i selskaper der hun har eierposisjon og styreverv i andre selskaper, foreninger og stiftelser. I forvaltningsloven § 6 første ledd, bokstav a) til e) er flere ubetingede inhabilitetsgrunner listet opp. I saker hvor byråden selv eller selskaper hun har eierinteresser i er part, er det åpenbart at byråd Kahrs er inhabil til å tilrettelegge grunnlaget for eller treffe avgjørelse i saken. Byråd Kahrs har fratrådt alle sine styreverv før hun tiltrådte som byråd 30.10.2023.

I brev datert 18. desember 2023 (saksnr. 2023/283871) er det vurdert hvorvidt byråd Christine Kahrs er inhabil til å behandle spørsmål knyttet til Saltimporttomten (Saltimporten). Reguleringsplanen med arealplan-ID 70670000 regulerer Saltimporten som rigg- og anleggsområde i forbindelse med utbygging av planlagt bybane til Åsane. Det er startet opp nytt reguleringsarbeid for Saltimporten, hvor ABO Plan- og arkitektur AS (ABO) er plankonsulent. Planarbeidet skal regulere området for framtidig bruk etter at utbyggingen av Bybanen til Åsane er ferdig, og det ikke lenger er behov for å bruke området til rigg- og anleggsområde. Dette planarbeidet ble startet opp før Kahrs tiltrådte stillingen som byråd, og mens hun fortsatt var styreleder i for plankonsulent ABO. I brevet datert 18.12.2023 ble det konkludert med at byråden kan være inhabil til å treffe avgjørelser om andre løsninger for Saltimporten som vil få virkninger for ABO.

Det kan ikke ses at det foreligger forhold som tilsier noen generell inhabilitet til å behandle saker knyttet til bybanetraseen mot Åsane. Kommuneadvokaten har gitt uttrykk for at byråd Kahrs i noen tilfelle kan være inhabil, også i andre saker, som følge av en smitteeffekt grunnet inhabiliteten knyttet til Saltimporten. Det må imidlertid foretas en konkret vurdering i hver enkelt sak.

Det går fram av byrådsplattformen Klosterhagenerklæringen at byrådet vil legge frem en ny utredning om bybane til Åsane i tunnel gjennom sentrum. Denne utredningen skal danne beslutningsgrunnlag for et prinsippvedtak om trasévalg i sentrum, med mål om fremleggelse for bystyret i løpet av 2025.

Spørsmålet er etter dette om Christine Kahrs er inhabil til å tilrettelegge grunnlaget for og treffe avgjørelse knyttet til en ny tunnelutredning fordi det vil kunne få betydning for når Saltimporten kan få en endret bruk.

Ettersom byråden har fratrådt styrevervet i ABO kommer ikke fvl. § 6 første ledd til anvendelse for saker som er startet opp etter at hun tiltrådte stillingen som byråd, jf. ordlyden i bokstav e): «når han leder eller har ledende stilling i, eller er medlem av styret eller bedriftsforsamling for (...)».

I nye saker som gjelder selskap eller stiftelser hun har hatt styreverv i, vil det bero på en konkret vurdering etter forvaltningslovens § 6, andre ledd, hvorvidt byråd Kahrs er inhabil. Avgjørende er om det foreligger «særegne forhold» som er «egnet til å svekke tilliten til» hennes upartiskhet i saken, jf. fvl. § 6 andre ledd.

Det følger av fvl. § 6 andre ledd at det i vurderingen blant annet skal legges vekt på om avgjørelsen i saken kan innebære «særlig fordel, tap eller ulempe for ham selv eller noen som han har nær personlig tilknytning til». Bestemmelsen åpner for en bred, skjønnsmessig vurdering. Vurderingen må skje i lys av de sentrale hensynene bak habilitetsreglene, som er å sikre korrekte avgjørelser og bidra til å opprettholde tilliten og troverdigheten til forvaltningen. Enhver tilknytning til saken eller de som blir berørt av den vil ikke føre til inhabilitet. Det må gjøres en konkret vurdering av om interessen er så sterk at det utgjør særegne forhold. Det kan for eksempel være spesielle økonomiske eller personlige interesser i saken, eller at byråden tidligere har hatt befatning med saken på en slik måte at det vil svekke tilliten til behandlingen av saken.

Arbeidet knyttet til tunnelutredning vil i første omgang innebære en bestilling av en utredning. Videre vil det innebære å legge fram en sak for bystyret. Det legges til grunn at utredningen blir gjennomført av et eksternt konsultentselskap. Utredningen vil ikke i seg selv gi noen virkninger, men vil gi et kunnskapsgrunnlag som kan danne grunnlag for eventuelle beslutninger. Det vurderes at bestilling og behandling av en sak om tunnelutredning ikke har en tematikk som er nært nok beslektet med de spørsmålene som relaterer seg til Saltimporten. Spørsmålene knyttet til Saltimporten gjelder rigg- og anleggsområde og massedeponi i forbindelse med utbygging av Bybane til Åsane og forlenget Fløyfjellstunnel. Tunnelutredningen gjelder spørsmål om alternativ trasé til den vedtatte bybanetraséen i sentrum. Arealbruken på Saltimporten påvirkes i utgangspunktet ikke av dette valget av trasé. Det vurderes derfor at det ikke foreligger «særegne forhold» som gjør byråd Kahrs inhabil til å bestille og behandle en sak om tunnelutredning, jf. fvl. § 6 andre ledd.

Dersom utredningen viser anbefalte løsninger som vil påvirke arealdisponeringen på Saltimporten eller kommer i strid med føringer i planforslaget til grunneier/ABO må det gjøres en ny vurdering av om det foreligger «særegne forhold» som medfører at byråd Kahrs er inhabil, jf. § 6 andre ledd.

Det gjøres også oppmerksom på det følgende. Det legges som nevnt til grunn at tunnelutredningen skal utarbeides av et eksternt konsulentfirma. Det må gjennomføres en anbudskonkurranse for dette. Resultatet av en slik anbudskonkurranse vil teoretisk sett kunne være at ABO har det beste tilbudet. I tilfelle det skulle skje, kommenteres det at byråd Kahrs som utgangspunkt ikke vil være inhabil til å behandle saker der ABO er involvert, så lenge det gjelder saker som er startet opp etter at Kahrs ble byråd og fratrådte sitt verv som styreleder. Det foreligger her ikke «særegne forhold» som gjør Kahrs inhabil, jf. § 6 andre ledd.

Avslutningsvis bemerkes det også at det i tråd med ordinære saksbehandlingsrutiner og regler må foretas en konkret habilitetsvurdering når tunnelutredningen er lagt frem og det basert på denne skal treffes avgjørelser.

Konklusjon

Byråd Christine Kahrs er ikke inhabil til å tilrettelegge grunnlaget for og treffe avgjørelse knyttet til en ny tunnelutredning for bybane til Åsane, jf. fvl. § 6.

Med hilsen
BBU - kommunaldirektørens stab

May Britt Hernes – Konstituert kommunaldirektør
Morten Børslid - Seksjonssjef

Dokumentet er godkjent elektronisk.